

PYTANIA JAWNE

skrótowo

„Biblia”

SŁONIK

„Triumf Śmierci” Petera Brueghela Starszego,
[https://pl.wikipedia.org/wiki/Triumf_%C5%9Bmierci_\(obraz_Pietera_Bruegla_starszego\)#/media/Plik:The_Triumph_of_Death_by_Pieter_Bruegel_the_Elder.jpg](https://pl.wikipedia.org/wiki/Triumf_%C5%9Bmierci_(obraz_Pietera_Bruegla_starszego)#/media/Plik:The_Triumph_of_Death_by_Pieter_Bruegel_the_Elder.jpg), domena publiczna.

Literacki obraz końca świata.
Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów „Apokalipsy św. Jana”. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst..

INSPIRUJĄCY CYTAT

**„Biblia Tysiąclecia”,
Ewangelia Mateusza**

„A ta Ewangelia o królestwie będzie głoszona po całej ziemi, na świadectwo wszystkim narodom. I wtedy nadejdzie koniec..”

KONTEKST KULTUROWY

**„Triumf Śmierci”
Petera Breughela Starszego**

Obraz przedstawia krajobraz po bitwie. Jednak, jak można zauważyć, postaciami dominującymi są kościotrupy, które pozbawiają ludzi żywota. Uwagę przykuwa kościotrup na wychudzonym koniu, który ciągnie wóz z ludzkimi czaszkami. W centralnym miejscu dostrzec można śmierć - kościotrupa z kosą, na koniu barwy ognia. Według symboliki „Apokalipsy św. Jana” jeździec z mieczem w ręku, na koniu barwy ognistej oznaczał wojnę, przelew krwi. Warto również zwrócić uwagę, na dwa kościotrupy, które ciągną za sobą trumnę. Ich płaszcze, również mają kolor ognisty. Ukazane przez artystę postaci i zastosowana kolorystyka (krwiste barwy) podkreślają, że śmierć przyjdzie do każdego, jest nieuchronna, ale i może zaskoczyć. Nie znamy dnia ani godziny. Człowiek jest wobec niej bezsilny. Obraz nawiązuje do średniowiecznych motywów „memento mori” i „danse macabre”.

Plan wypowiedzi ustnej

1. Wstęp. Określ, jakie nastroje mogą towarzyszyć ludziom w chwili przeczucia zbliżającego się końca świata, wyjaśnij pojęcia apokalipsy i wskaż przyczyny popularności tego motywu.
2. „Apokalipsa św. Jana” - nadzieją dla prześladowanych chrześcijan:
  - opis końca świata
  - symbolika
  - ostateczne zwycięstwo Chrystusa.
3. Kontekst literacki:
  - „Koniec wieku XIX” K. Przerwy - Tetmajera - nastroje dekadencje u schyłku XIX wieku.
  - „Dies irae” Jana Kasprowicza - nawiązania do biblijnej wizji końca świata.
  - Opowiadania T. Borowskiego - czas wojny, czasem „apokalipsy spełnionej”.
6. Kontekst kulturowy - obraz „Triumf Śmierci” Petera Breughela Starszego. Człowiek jest bezsilny wobec śmierci, która jest jedyną pewną rzeczą w jego życiu.
7. Wnioski. Podkreśl różnorodność wizji końca świata i ich funkcje.